

PROLOG - PREOTUL - MIJLOCITOR ÎNTRE CER ȘI PĂMÂNT

Preotul este apostolul lui Iisus Hristos, este apostolul neamului, mijlocitorul între Dumnezeu și orice creștin.

Prin preot se fac toate minunile dumnezeiești, toate Tainele Bisericii. Fără el nu se fac!... De aceea, preotul trebuie să fie ca un soare, neacoperit de norii necredinței, să fie totdeauna lumină, fiindcă dacă este lumină, totdeauna toți cei din întuneric aleargă la lumină. Preotul să fie tuturor pildă de fapte bune. Să nu socotească cineva că preoția este un serviciu ca orișice alt serviciu, fiindcă ea este un har dumnezeiesc pogorât din cer.

Preotul este mijlocitorul între Dumnezeu și oameni, cel care-i duce la Dumnezeu, prin sfaturile lui și prin harul Sfântului Duh care este peste el, spre a săvârși cele șapte Taine creștinești prin care se poate mântui orișicare creștin.

Trebuie mare atenție, să nu înceapă preotul să spună: „Nu-i nimic cutare, nu-i nimic cutare, nu-i nimic dacă umblu ca un mirean, nu-i nimica!...”. (Starețul Dionisie - Duhovnicul de la Sfântul Munte Athos, Editura Prodromos, 2009, pp.141-142).

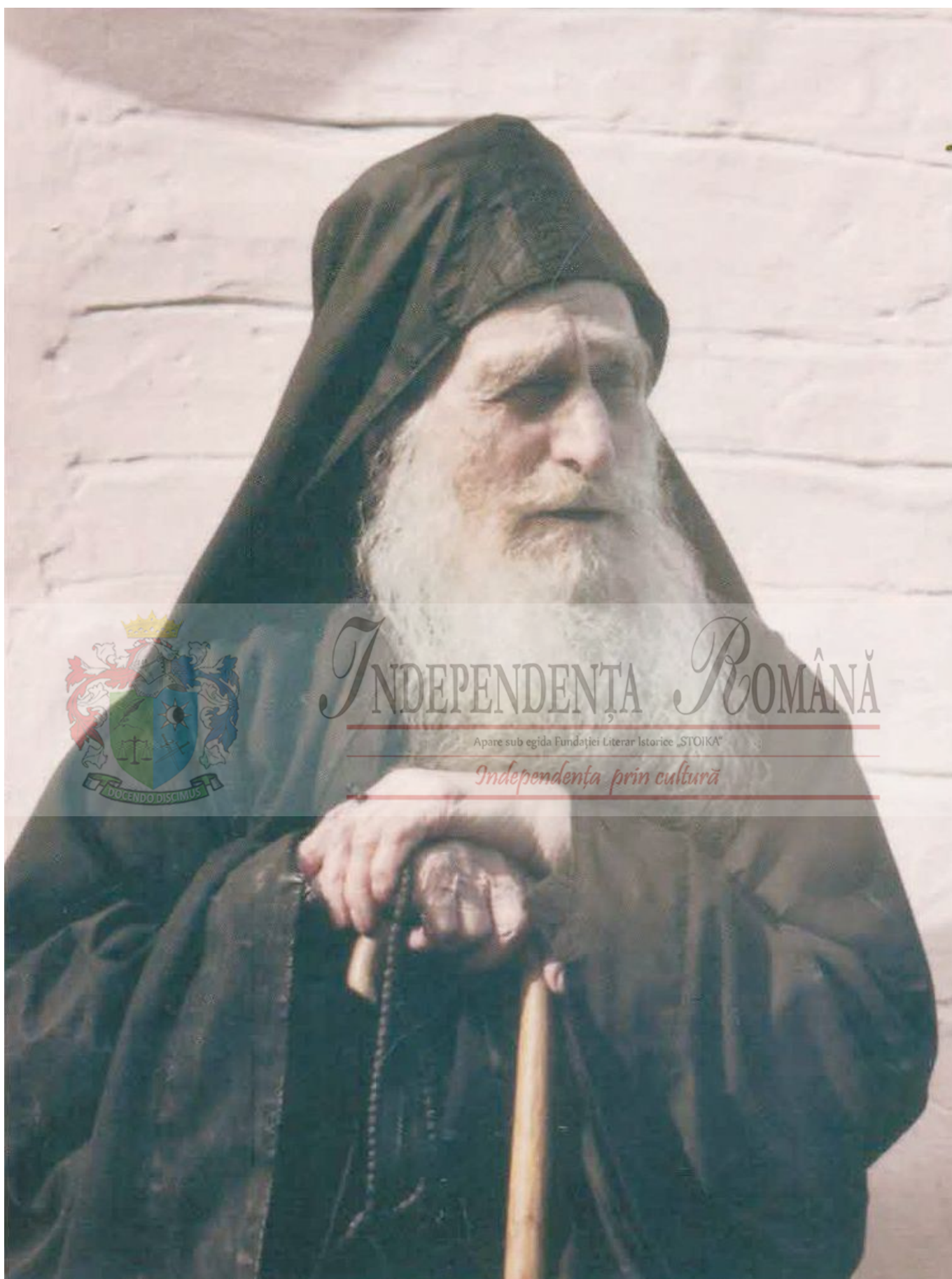
RUGĂCIUNEA, SFÂNTA SCRIPTURĂ ȘI DUMNEZEIASCA LITURGHIE ÎN VIAȚA PREOTULUI

Rugăciunea, Sfânta Scriptură și Dumnezeiasca Liturghie în viața preotului constituie „Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6) autentice ale preoției lui.

Rugăciunea, Sfânta Scriptură și Dumnezeiasca Liturghie îl fac pe preot ucenic iubit al lui Iisus Hristos, care își pleacă genunchii la rugăciune, sufletul în Sfânta Scriptură și capul pe pieptul Domnului, în Dumnezeiasca Liturghie.

Apare sub egida Fundației Literar Istorice „STOIKA”

Rugăciunea, Sfânta Scriptură și Dumnezeiasca Liturghie în viața preotului îi deschid acestuia calea și-i orientează drumul pentru el și pentru credincioșii săi, într-o desăvârșită smerenie, sporită umilință și înflăcărată dragoste, spre partea oilor celor de-a dreapta.

Motto: Preotul este mijlocitorul între Dumnezeu și oameni, cel care-i duce la Dumnezeu, prin sfătuirile lui și prin harul Sfântului Duh care este peste el, spre a săvârși cele șapte Taine creștinești prin care se poate mântui orișicare creștin. (Starețul Dionisie - Duhovnicul de la Sfântul Munte Athos).

Prin rugăciunea lui personală, de dimineață, de zi și de seară, prin rugăciunea „Doamne Iisuse...” și prin conștiința atotprezenței lui Dumnezeu și conștiința celui dintâi dintre păcătoși, întemeiată pe smerenie și dragoste, preotul umblă cu Dumnezeu precum Enoh, se roagă răstignit în rugăciune precum Moise pe munte, adeseori prin șiroaie de lacrimi precum Ana, mama lui Samuel, la ușa cortului de la Șilo și precum psalmistul David; îmbrăcat în sacul umilinței și prăbușit în cenușa nevredniciei, precum prorocul Daniel în Babilon.

Prin rugăciune, preotul urcă pe Muntele Tabor și coboară în Grădina Ghetsimani, cutremurânduși sufletul, precum locul de rugăciune al primilor creștini din Ierusalim și închisoarea lăuntrică, precum temnița Sfinților Apostoli Pavel și Sila din Filipi. Preotul este prietenul vameșului smerit din templu și practicantul stăruitor al rugăciunii acestuia: „Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului!” (Luca 18, 13).

Rugăciunea personală este rugă aprins în sufletul preotului, stâlp de foc în conștiința lui și car de foc în inima lui, toate acestea în lumina, flacăra și nimbul limbii de foc a Sfântului Duh de la Rusaliile hirotoniei lui întru preot.

Rugăciunea personală a preotului este cădelnița de aur (Apocalipsă 8, 3) în care se aprinde și arde neîncetat această tămâie binemiroitoare a convorbirii lui interioare, lăuntrice cu Dumnezeu, acasă, în biserică, în parohie și oriunde în lume.

Sfânta Scriptură stă în viața preotului sub semnul cuvintelor Sfântului Ioan Gură de Aur: „Citirea Scripturilor - deschiderea cerurilor!” și al imperativului occidental scolastic: „Lege Biblia; Relege Biblia, Repetă Biblia!” adică: citește Biblia, recitește Biblia și reia citirea Bibliei. Citirea Sfintelor Scripturi constituie filonul de aur al prediciei, înțelepciunii și inspirației preotului. Precum arhiereul Hilchia de pe vremea regelui Iosia, care a redescoperit Cartea Legii pierdută în templul sfânt (IV Regii 22, 8-11), tot așa și fiecare preot în parohia sa - și arhiereu în Eparhia sa - se cuvine să redescopere mereu și mereu cuvântul Revelației dumnezeiești din Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, scoțându-l de sub obrocul uitării și al nepăsării și punându-l în sfeșnicul cunoștinței de Dumnezeu din biserică și mintea credincioșilor, ca să lumineze tuturor din casa parohiei sale încredințate (cf. Matei 5, 15), pentru că „Aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis” (Ioan 17, 3).

Citirea Sfintei Scripturi de către preot constituie pâinea și carnea pe care corbii Sfântului proroc Ilie i-o aduc dimineața și seara acestuia la pâ râul Cherit al casei parohiale din fața Iordanului (III Regi 17, 2-7), în vremea secetei duhovnicești și a foametei și setei de pe pământ, de auzire a cuvintelor Domnului (Amos 8, 11).

Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie este adevăratul scop, sens și rost al hirotoniei preotului și al vieții lui duhovnicești, pastorale și misionare.

Dacă rugăciunea și Scriptura au același rol și rost atât în viața mireanului, dar mai ales a preotului, Liturghia însă, săvârșită în Duminici și

Sărbători, „cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste”, îl identifică pe preot cu preoția. Dacă rugăciunea îl urcă pe preot pe Muntele Tabor, iar Scriptura îl suie pe preot pe Muntele Fericirilor, Liturghia este aceea care îl rânduiește pe preot la Cina cea de Taină, pe Golgota, lângă crucea Domnului și în Dimineața Învierii la mormânt și în toate ceasurile de Arătare, de la vecernia Emausului și utrenia Tiberiadei, până în Joia Înălțării la Cer și Duminica Epiclezei Cincizecimii sau Pogorării Duhului Sfânt de la Rusalii.

Mai înainte de Sfânta Liturghie, Iisus Hristos îi spală picioarele preotului care, la rândul lui, își va pleca capul pe pieptul Domnului.

La Liturghie, în Liturghie și prin Liturghie preotul aude și ascultă uimit atât Marea Cuvântare de la Cină cea de Taină, cât și Rugăciunea Arhierască a Mântuitorului.

La Dumnezeiasca Liturghie, preotul este cuminecat și cuminecă, precum Apostolii la Cina cea de Taină și după Cincizecime.

La Sfânta Liturghie, preotul este cuminecat precum Avraam de către Melchisedec, icoană a Mântuitorului Iisus Hristos și cuminecă pe credincioși, precum Melchisedec pe Avraam.

La Liturghie, preotul este cuminecat precum Isaia de către unul dintre serafimi și cuminecă, la rândul lui, precum serafimul din vedenie.

La Liturghie, fiind mlădiță roditoare din Iisus Hristos - „Vița cea adevărată” (Ioan 15, 1), preotul predică Evanghelia Domnului Iisus Hristos inspirat „din cele cinci pridvoare” evanghelice: Matei, Marcu, Luca, Ioan și din evanghelia vieții lui personale (căci viața preotului este a cincea evanghelie în parohie!...).

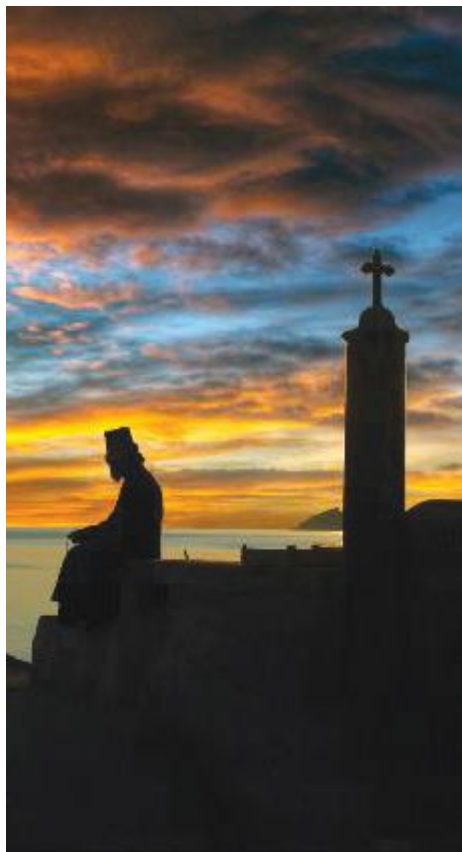
La Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, preotul este prezent la Betleem prin scoaterea Agnețului și pe Golgota prin străpungerea acestuia cu copia și prin turnarea vinului și a apei în Sfântul Potir, fiind răpit în carul heruvimilor la Chebar cu Iezechiel la Herovic; cu Isaia în vedenia din templu la Trisaghion și la Pogorârea Duhului Sfânt din „ceasul al treilea” la Epicleză sau Prefacere, pentru ca mai apoi să o laude pe Maica Domnului la „Axion” împreună cu toate puterile cerești și îngerești.

La Sfânta Liturghie, preotul se mișcă fizic și duhovnicește între Proscomidiar și Sfânta Masă, între Vohodul Mic și Vohodul Mare, între Crez și „Tatăl nostru”, între Amvon și Scaunul cel de Sus, între Sfântul Disc și Sfântul Potir, între sfeșnic și cădelniță, între tămâie și „căldura sfinților”, între Binecuvântare și Otpust.

Dacă la Taina Botezului preotul este prezent la Iordan ca martor al Botezului Domnului; dacă la Taina Cununii preotul este prezent la Nunta din Cana Galileii ca martor la prefacerea apei în vin și dacă prin Taina Spovedaniei preotul este prezent în casa lui Simon Leprosul la acordarea iertării de către Iisus Hristos femeii celei păcătoase, care s-a spovedit fără cuvinte, dar cu nesfârșite lacrimi, udând picioarele Domnului și dacă la Taina Sfântului Maslu preotul este prezent la toate vindecările săvârșite în mod minunat de către Mântuitorul nostru Iisus Hristos, la Taina Sfintei Euharistii din cadrul Sfintei Liturghii, preotul este prezent și la Întâmpinarea Domnului, împreună cu dreptul Simeon; și la Pogorârea de pe Cruce împreună cu Iosif din Arimateea și cu Nicodim, ca și la învierea lui Lazăr din Betania prin Ectenia și Pomenirea morților.

Rugăciunea, Sfânta Scriptură și Dumnezeiasca Liturghie în viața preotului constituie „Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6) autentice ale preoției lui.

Rugăciunea, Sfânta Scriptură și Dumnezeiasca Liturghie îl fac pe preot ucenic iubit al lui Iisus Hristos, care își pleacă genunchii la rugăciune, sufletul în Scriptură și capul pe pieptul Domnului, în Sfânta Liturghie.

Rugăciunea, Sfânta Scriptură și Dumnezeiasca Liturghie în viața preotului îi deschid acestuia calea și-i orientează drumul pentru el și pentru credincioșii săi, într-o desăvârșită smerenie, sporită umilință și înflăcărată dragoste, spre partea oilor celor de-a dreapta. Rugăciunea, Scriptura și Liturghia, ca piloni esențiali și centrali în viața preotului, îl transpun și îl strămută pe acesta, în Patmosul Teologiei, contemplându-l pe Iisus Hristos cel Viu în vecii vecilor, în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur ale virtuților Rugăciunii, ale roadelor Scripturii și ale harurilor Liturghiei (Apocalipsă 1, 12-18).

Viața preotului - A cincea Evanghelie: Încercând a zugrăvi prin cuvinte alese o smerită icoană a preotului ca învățător al Evangheliei, slujitor al Sfințelor Taine și conducător al credincioșilor spre mântuire, am putea spune că viața preotului înțelesă ca „A cincea Evanghelie”, ar putea fi asemănată simbolic cu a unsprezecea poruncă nedată a Legii; cu a zecea Fericire nerostită sau cu a douăsprezecea Evanghelie a Învierii necitită, pe de-o parte; sau cu a doua carte a Faptelor Apostolilor nescrisă; cu a cincisprezecea Epistolă paulină netrimisă sau cu a opta Epistolă sobornicească neredactată, pe de altă parte.

Toate acestea îl fac pe preot ca al cincilea dintre profeții mari; al treisprezecelea dintre profeții mici; al treisprezecelea Apostol ales al Domnului Iisus Hristos, rânduit mai înainte ca al optulea diacon al Bisericii primare. Astfel preotul este la Altar, la Amvon, în Biserică și în parohie, un al doilea Melchisedec, contemporan cu Avraam; un al doilea Aaron, frate al lui Moise; un al doilea preot Zaharia, rânduit la rândul cetii lui spre „ceasul tămâierii” (Luca 1, 9-11); un al doilea Ioan Evangelistul; un al doilea Apostol Pavel, o a șasea fecioară înțeleaptă și un al doilea drept din Sodoma și Gomora!...

CONCLUZII

Preotul trebuie să fie iscusit în îndrumarea celor ce merg spre Dumnezeu, înfrumusețat de virtuți, priceput în Scripturile dumnezeiești, având dragoste de Dumnezeu, iubitor de săraci, nemânios, fără ținere de minte a răului, mult folositor pentru cei ce se apropie de el, care nu pune nimic mai presus

de Dumnezeu.

Cum trebuie să fie preotul, putem vedea mai pe larg la același Ioan Scărarul, în îndrumările către egumenul său. Acesta este numit acolo doctor, cârmaci, învățător, om care are o carte scrisă în inimă și care, nu de la oameni a primit învățătura, despătimit, trăitor în Dumnezeu și așa mai departe.

Se vede, așadar, că el trebuie să fie dintre cei care s-au atins de ultimele trepte ale desăvârșirii.

Dr. STELIAN GOMBOȘ

